

تأثیر روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

نورعلی امیدی^۱، جهانبخش اورک^۲

^۱ کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش تحقیقات آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایذه، خوزستان، ایران

^۲ استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایذه، خوزستان، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، تعیین تأثیر روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. جامعه آماری در این پژوهش شامل تمامی دانش آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند که تعداد کل آنها ۳۶۸ نفر بودند. نمونه‌ی مورد پژوهش شامل دو کلاس به تعداد ۴۰ نفر (یک کلاس ۲۰ نفره به عنوان گروه آزمایش و یک کلاس ۲۰ نفره به عنوان گروه کنترل) تقسیم و به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده اند. در این پژوهش از پرسشنامه‌های خلاقیت چارلز، لی، شیفر (۱۹۹۴)، هوش کلامی وکسلر (۱۹۸۹) و پرسشنامه اضطراب آرون تمکین بک (۱۹۹۰) استفاده شد. روش تحقیق میدانی از نوع نیمه آزمایشی با گروه کنترل بود و تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS ویرایش ۲۳ صورت گرفت. در این پژوهش از روش آماری تحلیل کوواریانس (مانکوا و آنکوا) استفاده شد. نتایج به دست آمده از تحلیل کوواریانس (مانکوا) نشان داد مقدار تأثیر روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش آموزان ($F=2/90$ و $P<0/049$) بود. که بیانگر آن است که بین دانش آموزان گروه‌های آزمایش داستان محور و کنترل حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب) تفاوت معناداری وجود داشت. همچنین نتایج تحلیل کوواریانس به روش آنکوا نشان داد که روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت و هوش کلامی دانش آموزان در سطح $p<0/05$ معنادار بود، اما بر کاهش اضطراب دانش آموزان تأثیر معناداری وجود نداشت.

واژه‌های کلیدی: تدریس داستان محور، خلاقیت، هوش کلامی، اضطراب.

مقدمه

امروزه دانش‌آموزان با انواع چالش‌ها، موانع و فشارهای خاص تحصیلی از جمله نمرات ضعیف، سطوح استرس، تهدید اعتمادبه‌نفس در نتیجه عملکرد، کاهش انگیزش و غیره مواجه می‌شوند. شناسایی عوامل مؤثر بر پیشرفت و افت تحصیلی همواره یکی از حوزه‌های مورد نظر پژوهشگران این عرصه بوده است (یو، دانگ و لیم، ۲۰۱۶) به همین دلیل تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش‌آموزان و عوامل مؤثر بر آنها، از جمله روش تدریس معلمان مورد توجه بسیاری از پژوهشگران و متخصصان آموزش و پرورش قرار گرفته است.

یکی از چالش‌های تربیتی رایج در جوامع امروزی عدم پرورش خلاقیت دانش‌آموزان از جمله محیط‌های آموزشی هستند (زاجر، ۲۰۱۴). سانتراک، خلاقیت را توانایی اندیشیدن در مورد امور به شیوه‌های بدیع و غیرمعمول و دستیابی به راه‌حل‌های بی‌بدیل برای مسائل می‌داند (رهنما و عبدالملکی، ۱۳۹۸). خلاقیت نوعی تفکر است که با انعطاف‌پذیری، نوآوری و ارزش اجتماعی همراه است (زمانی، گلی و نصیری، ۱۳۹۵). ویلیام جیمز دوران کودکی را به عنوان سرآغاز شکل‌گیری روند تفکر خلاق می‌داند. همچنین گاردنر معتقد است خلاقیت از سنین پایین‌تر آغاز می‌شود. او کودکان دبستانی را دارای خلاقیت هنری ابزارگرایانه می‌داند. وی مطرح می‌کند که کودکان دارای توانایی‌های خلاقانه بسیار زیادی هستند (گنجی، نیوشا و هدایتی، ۱۳۹۱)، اما اگر در دوران کودکی خلاقیت افراد پرورش داده نشود و برانگیخته نشود فروکش خواهد نمود (سورتیجی اوکرکایی و رستگارپور، ۱۳۹۱). عوامل زیادی بر پرورش خلاقیت دانش‌آموزان اثرگذار است و روش تدریس معلمان نقش کلیدی بر بهبود خلاقیت دانش‌آموزان دارند.

اختلال تکلم و پایین بودن هوش کلامی یکی دیگر از چالش‌هایی است که کودکان دبستانی با آن مواجه هستند. شیوع اختلالات کلامی در دانش‌آموزان دبستانی بین ۱۲ تا ۲۴ درصد گزارش شده است در صورتی که برخی دیگر از مطالعات آن را تا ۲۴ درصد نیز گزارش نموده‌اند (کالویک و همکاران، ۲۰۱۵). هوش کلامی یا هوش زبانی یعنی توانایی کاربرد مؤثر زبان و ارتباطات کلامی در زندگی است. تعریف ساده هوش کلامی این است که دایره لغات فرد از چه تعداد واژگانی تشکیل شده و چقدر می‌تواند سلیس و واضح به بیان نظرات، احساسات و افکارش بپردازد. به طور کلی هوش کلامی یا هوش زبانی توانایی استفاده از کلمات و بیان مفاهیم و افکار، هنگام صحبت کردن یا نوشتن است (واحدی، قلتاش و چرخ‌آبی، ۱۳۹۸). کودکان دبستانی که دارای نارسایی در هوش کلامی هستند، پردازش اطلاعات در آنها به کندی انجام می‌شود. هرچه شناسایی این مشکل در کودکان در سنین پایین‌تر تشخیص داده شود، آسیب کمتری به آنها وارد می‌کند؛ زیرا با افزایش سن فرد و تحول وی، مناطق قشری اولیه مغز که شامل کارکردهای شناختی است، کاملتر می‌شود (واحدی، قلتاش و چرخ‌آبی، ۱۳۹۸). بروز مشکلات رفتاری کودکان با نارسایی در مؤلفه‌های هوش کلامی آنها را بیشتر در معرض مشارکت در انجام رفتارهای مخرب و بزهکارانه و سوءمصرف مواد در نوجوانی قرار می‌دهد؛ همچنین اختلالات کلامی می‌تواند سبب اختلالات ارتباطی در فرد گشته و با گذشت زمان می‌تواند موجب مشکلات روحی- روانی در فرد گردد (یآوری و همکاران، ۱۳۹۵)

1. You, Dang & Lim

2. Zacher

3. Kallvik & et.al.,

4. Linguistic Intelligence

کودکان و نوجوانان ما در مدارس با مشکلات زیادی مواجه هستند، اما مشکلات مربوط به اضطراب، شایع‌ترین مشکل روانشناختی در کودکان و نوجوانان هستند (شوارتز و وادل؛ ۲۰۱۲). اضطراب، نگرانی است که از دلواپسی بیش از حد درباره‌ی موقعیت‌های دارای پیامدهای نامطمئن ایجاد می‌شود، نگرانی بیش از حد مضر است چون توانایی انسان را برای حل مشکل زندگی مختل می‌کند (هابرتی؛ ۲۰۱۰). اضطراب از مسایلی که سلامت جسمی و روانی کودکان را تهدید می‌کند و امروزه نزدیک به یک چهارم جمعیت جهان به حداقل یکی از اختلالات اضطرابی مبتلا هستند (خورشیدوند؛ رحیمیان و طالع پسند، ۱۳۹۴). مطالعات انجام شده در مورد شیوع شناسی اختلال نشان داده که در حدود ۸ تا ۱۲ درصد کودکان و ۵ تا ۱۰ درصد نوجوانان با یکی از معیارهای تشخیصی اختلال اضطرابی، در حدی که روند زندگی عادی و عملکرد روزانه‌ی آنها را مختل نماید، مواجه هستند (گراژیک و کنولی؛ ۲۰۰۷).

بنابراین عوامل زیادی بر خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب مؤثر است. که ممکن است در این میان روش تدریس داستان محور (داستان‌گویی) هم (بر خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب) تأثیر داشته باشد. لذا تحقیق حاضر بدنبال پاسخ به این سؤال است که: آیا روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تأثیر دارد؟

پیشینه‌ی پژوهش

کاکاوند (۱۴۰۱)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر آموزش به شیوه قصه‌گویی بر میزان هوش کلامی و گنجینه لغات کودکان ۳ تا ۷ سال شهرستان هرسین سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰» پرداخت. نتایج آن نشان داد که بین آموزش به شیوه قصه‌گویی بر میزان هوش کلامی و گنجینه لغات کودکان پیش دبستانی ارتباط معنادار آماری وجود دارد. مقدسی (۱۴۰۱)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر بازی درمانی و قصه‌گویی بر اضطراب کودکان تک‌والدی» پرداختند. نتایج آن نشان داد که بازی درمانی بر کاهش اضطراب و مولفه‌های آن (ناکامی، پرخاشگری بدنی، روابط با مراجع قدرت و روابط با همسالان) مؤثر است.

طهماسبی و احمدی (۱۴۰۰)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر قصه درمانی مربیان آموزش بر هوش کلامی، خلاقیت ادبیات لغاتی کودکان اصفهان» پرداختند. نتایج آن نشان داد که استفاده از روش قصه‌گویی تأثیر معنی داری بر هوش کلامی، خلاقیت و ادبیات لغاتی کودکان گروه آزمایش در مقایسه با گروه شاهد داشته است.

غلامی و پریدن (۱۴۰۰)، در پژوهشی به بررسی «اثربخشی قصه‌گویی با تأکید بر معنویت بر کاهش کمرویی و اضطراب و افزایش انعطاف‌پذیری تحصیلی کودکان دبستانی» پرداختند. نتایج آن نشان داد که قصه‌گویی با تأکید بر معنویت بر کاهش کمرویی کودکان دبستانی مؤثر است همچنین قصه‌گویی با تأکید بر معنویت بر کاهش اضطراب کودکان دبستانی تأثیر دارد.

حقی (۱۳۹۹)، در پژوهشی به بررسی «اثربخشی آموزش با روش قصه‌گویی بر هوش کلامی، گنجینه لغات و خلاقیت کودکان پسر مقطع ابتدایی» پرداخت. نتایج آن نشان داد که بین آزمودنی‌های گروه آزمایش و کنترل در درک و فهم کلامی، گنجینه لغات و خلاقیت تفاوت معنادار وجود دارد نتایج حاصل از مطالعه نشان می‌دهد آموزش قصه‌گویی منجر به افزایش توانمندی‌های کلامی و خلاقیت دانش‌آموزان ابتدایی می‌شود.

5. Schwartz & Waddell

6. Huberty

7. Graczyk & Connolly

میرزایی و قمری (۱۳۹۹)، در پژوهشی به بررسی «اثر بخشی بازی گروهی، قصه‌گویی و نمایش خلاق بر کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر مقطع ابتدایی شهر تهران» پرداختند. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری نشان داد که بازی گروهی، قصه‌گویی و نمایش خلاق تأثیر معناداری بر کاهش اضطراب دارند و این تأثیر در مرحله پیگیری نیز حفظ شده است. بر این اساس می‌توان استفاده از این مداخله‌ها را به متخصصان سلامت روانی که با کودکان کار می‌کنند، توصیه کرد. بلتکوویچ (۲۰۲۳)، در پژوهشی به بررسی «استفاده خلاقانه از داستان در درمان کودکان با مشکلات گفتاری» پرداخت. نتایج آن نشان داد که استفاده از داستان با فرم جذاب باعث کاهش ترس و تشویق برای ارتباط کلامی و در نتیجه تحریک احساسات مثبت و تقویت عزت نفس و ایجاد انگیزه برای آموزش گفتار مناسب و در نهایت سبب احساس پذیرش خود و موفقیت می‌شود.

نگویان، پام و نگویان (۲۰۲۱)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر استفاده تدریس داستان محور بر بهبود درک مطلب و خواندن زبان دوم زبان آموزان» پرداختند. نتایج آن نشان داد که گروه آزمایش در پس‌آزمون درک مطلب و خواندن مطالب به‌طور معنی‌داری از گروه کنترل بهتر عمل کرد. داده‌های پرسشنامه و مشاهده همچنین نشان داد که کودکان به بازگویی داستان پاسخ مثبت دادند و بازگویی داستان باعث ایجاد هیجان در کلاس خواندن شد و در دانش‌آموزان برای خواندن انگیزه ایجاد کرد و همچنین رفتارها و نگرش‌های مثبت در یادگیرندگان ایجاد کرد.

کومی جانی (۲۰۲۱)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر قصه‌گویی دیجیتال بر انگیزه یادگیری و کاهش اضطراب زبان آموزان برای صحبت با دیگران به زبان خارجی» پرداخت. نتایج آن نشان داد که آموزش قصه‌گویی دیجیتال بر انگیزه یادگیری و کاهش اضطراب زبان آموزان برای صحبت به دیگر زبان‌های خارجی تأثیر دارد.

سوآن، کاف و هاس (۲۰۱۹)، در پژوهشی به بررسی «تأثیر بازی درمانی گروهی و قصه‌گویی بر مشکلات رفتاری و اضطراب دانش‌آموزان پیش دبستانی» پرداختند. نتایج آن نشان داد که بازی درمانی گروهی و داستان‌گویی علیرغم کاهش نشانه‌های اضطراب فراگیر و اضطراب امتحان در کودکان، می‌تواند رفتارهای دردرساز و مشکل‌دار را نیز میزان به معناداری، کاهش دهد (سوآن، کاف و هاس، ۲۰۱۹).

سونیا و سولومون (۲۰۱۹)، در پژوهشی به بررسی «اثر بازی درمانی و قصه‌گویی بر اضطراب در بین کودکان پیش دبستانی بستری در بیمارستان» پرداختند. نتایج آن نشان داد که بازی گروهی و داستان‌گویی، باعث رهاسازی اضطراب بهبود سلامت روانی کودکان بستری شده در بیمارستان می‌شود.

روش تحقیق

پژوهش از حیث هدف کاربردی است و از نظر گردآوری داده‌ها، میدانی از نوع نیمه‌آزمایشی است، با توجه به این که هدف پژوهش از طرح نیمه‌آزمایشی (پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل) استفاده خواهد شد. پس از انتخاب آزمودنی‌ها و گماردن تصادفی آن‌ها در دو گروه آزمایشی و گروه کنترل، گروه آزمایش ۸ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای آموزش متغیر مستقل یعنی روش

⁸. Beltkiewicz

⁹. Nguyen, Pham & Nguyen

¹. Khomjani 0

¹. Swan, Kaff & Haas 1

¹. Soniya & Solomon 2

تدریس داستان محور را دریافت؛ اما گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نخواهند کرد. پس از اتمام برنامه آموزشی از هر دو گروه آزمایش و کنترل، پس‌آزمون گرفته می‌شود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ می‌باشند که تعداد کل آنها ۳۶۸ نفر است. با توجه به نظر هومن (۱۳۸۸) حجم نمونه به ازای هر متغیر مورد اندازه‌گیری در پژوهش‌های هنجاریابی ۱۵ نفر کافی خواهد بود. نمونه مورد پژوهش در این تحقیق شامل دو کلاس به تعداد ۴۰ نفر (یک کلاس ۲۰ نفره به عنوان گروه آزمایش و یک کلاس ۲۰ نفره به عنوان گروه کنترل) از دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند می‌باشد که بصورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند.

در این پژوهش علاوه بر استفاده از منابع کتابخانه‌ای به منظور تدوین مبانی نظری پژوهش جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها بصورت میدانی و با استفاده از ابزار پرسشنامه صورت می‌گیرد. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های زیر استفاده می‌شود:

- پرسشنامه نگرش نسبت به خلاقیت چارلز. لی. شیفر (۱۹۹۴)

این پرسشنامه توسط چارلز لی شیفر تدوین شد و توسط ابوالفضل کرمی ترجمه گردید. پرسشنامه نگرش نسبت به خلاقیت (CAS) شامل ۳۲ عبارت است که هر دانش‌آموزی که موافقت یا مخالفت خود را با آن تعیین می‌کند تأییدهای CAS بر اساس مرور ادبیات، نگرش‌های ویژه، باورها و ارزش‌های اشخاص دارای خلاقیت بالا ساخته شده است. ۲ عبارت از ۳۲ پرسشنامه CAS (تأییدهای شماره ۳ و ۱۴) جزء تأییدات پرکننده است و برای کاستن از کشف ماهیت ابزار طراحی شده است. ۳۰ تأیید بقیه متضمن اندازه‌گیری ابعاد در ارتباط با پیشرفت خلاق بوده است.

نمره گذاری: به هر یک از ۳۰ عبارت مربوط به خلاقیت بسته به اینکه آیا پاسخ ارائه شده با خلاقیت مناسب دارد یا نه به ترتیب نمره یک یا صفر داده می‌شود. بدین ترتیب، دامنه نمرات بین صفر تا ۳۰ می‌باشد، نمرات بالا نشان دهنده نگرش مناسب تری نسبت به خلاقیت است.

پایایی: برآورد همسانی درونی برای CAS از طریق ضریب پایایی دو نیمه کردن (با روش فرد و زوج) برپا دو گروه از کودکان پایه پنجم به روش اسپیرمن براون محاسبه شد. ضرایب محاسبه شده برای گروه اول ($N=31$) برابر $0/81$ و برای گروه دوم ($N=67$) برابر $0/75$ بود. برآورد پایایی به روش آزمون-آزمون مجدد نیز برای گروه دیگری محاسبه شد روی این نمونه با فاصله ۵ هفته آزمون CAS مجدداً اجرا شد و نتیجه ضریب گشتاوری به دست آمده $0/61$ بود.

روایی پرسشنامه: سودمندی برنامه آموزشی در مدارس توسط دانش‌آموزان و پس‌آزمون مجموعه از شش آزمون خلاقیت شامل CAS، آزمون اسمایلز و ۴ آزمون از مجموعه تورنس (۱۹۶۶) ارزیابی شد، گروه تجربی تفاوت معناداری در سطح ($P < 0/01$) نسبت به گروه‌های کنترل در سه تا از اندازه‌گیری‌ها، یعنی CAS و دو تست از تورنس نشان داد. در تحقیق دیگری اعتبار همزمان و اعتبار وابسته به ملاک برای CAS بین دو گروه خلاق و غیر محاسبه شد و هر دو قابل قبول بوده مقایسه نمرات CAS دو گروه نشان داد که نمرات گروه خلاق تفاوت معنادار بالایی از گروه کنترل ($P \leq 0/05$ و $t=2/66$) در CAS داشتند. در پژوهش حاضر جهت تعیین ضریب پایایی آزمون از آلفای کرونباخ استفاده شد نتایج نشان داد که ضریب پایایی آن $0/76$ بود این نتیجه نشان داد پرسشنامه دارای ضریب پایایی قابل قبولی است.

- پرسشنامه استاندارد هوش وکسلر (۱۹۸۹)

در این پژوهش برای سنجش از بخش هوش کلامی کودکان از آزمون هوشی وکسلر استفاده می‌شود. مقیاس هوش وکسلر برای کودکان ساخته شد و در سال ۱۹۸۹ مورد تجدید نظر قرار گرفت. پرسشنامه دارای ۱۲ خرده مقیاس است که ۶ تای آن مقیاس (اطلاعات عمومی، ادراک، حساب، شباهت، معانی واژه‌ها و حافظه عددی) هوش کلامی است. مقیاس‌های اطلاعات عمومی: این آزمون با ۳۰ پرسش میزان دانش کودک را که به محیط آموزش و غیر رسمی و امکانات فرهنگی وی بسیار وابسته است، می‌سنجد.

شباهت‌ها: در این آزمون که ۱۷ پرسش را در بر گرفته از کودک شباهت میان دو مورد بیان شده را می‌پرسند. حساب: آزمون حساب پرسشهایی در زمینه محاسبات ساده را در بر می‌گیرد که با استفاده از یک تصویر با ۱۲ درخت و ۹ مکعب چوبی مطرح می‌شوند.

واژه‌های: این آزمون دارای ۳۲ واژه است. پاسخ به واژه‌ها معرف توانایی‌های شناختی، حافظه، دامنه اطلاعات و استدلال کلامی کودک است و پاسخها به تجارب کودک و محیط آموزشی او بسیار وابسته است.

ادراک و فهم: این آزمون با ۱۷ پرسش، قدرت درک و فهم کودک را از مسائل اجتماعی اندازه‌گیری می‌نماید. حافظه ارقام: این آزمون دارای دو بخش حافظه ارقام مستقیم و حافظه ارقام معکوس می‌باشد. پایایی پرسشنامه برای هوش کلامی مقیاس هوشی وکسلر ۰/۸۶ گزارش شده است (لاریجانی، ۱۳۹۵). در پژوهش حاضر جهت تعیین ضریب پایایی آزمون از آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج نشان داد که ضریب پایایی آن ۰/۸۳ بود. این نتیجه نشان داد پرسشنامه دارای ضریب پایایی قابل قبولی است.

- پرسشنامه اضطراب کودکان دبستانی آرون تمکین بک و همکارانش (۱۹۹۰)

پرسشنامه اضطراب بک یک پرسشنامه خودگزارشی است که برای اندازه‌گیری شدت اضطراب در کودکان دبستانی تهیه شده است. این پرسشنامه یک مقیاس ۲۱ ماده‌ای است که آزمودنی در هر ماده یکی از چهار گزینه که نشان‌دهنده شدت اضطراب است را انتخاب می‌کند. از آنجا که ارزیابی علائم اضطراب در تشخیص و درمان مشکلات روانی از اهمیت زیادی برخوردار است. تاکنون مقیاس‌های زیادی با توجه به دیدگاه‌های گوناگون برای آن پدید آمده است. مثل کاستلو، اندلر، زونگ بررسی این مقیاس‌ها نشان می‌دهد که احتمالاً مشکلاتی در مفهوم‌سازی نظری و ویژگی‌های روش شناختی آن‌ها وجود دارد (دابسون، ۱۹۸۵) با توجه به این مشکلات، آرون تمکین بک و همکارانش در ۱۹۹۰ پرسشنامه اضطراب بک، BAI، را معرفی کردند که به‌طور اختصاصی شدت علائم اضطراب را در افراد می‌سنجد.

این پرسشنامه یک مقیاس ۲۱ ماده‌ای است که آزمودنی در هر ماده یکی از چهار گزینه که نشان‌دهنده شدت اضطراب است را انتخاب می‌کند. چهار گزینه هر سؤال در یک طیف چهار بخشی از ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. هر یک از ماده‌های آزمون یکی از علائم شایع اضطراب (علائم ذهنی، بدنی و هراس) را توصیف می‌کند. بنابراین نمره کل این پرسشنامه در دامنه‌ای از ۰ تا ۶۳ قرار می‌گیرد.

تعیین درجه اضطراب

درجه اضطراب	نمرات
هیچ یا کمترین حد	۷-۰
خفیف	۱۵-۸
متوسط	۲۵-۱۶
شدید	۶۳-۲۶

پرسش‌نامه از پایایی بالایی برخوردار است. ضریب همسانی درونی آن (ضریب آلفا) ۰/۹۲، پایایی آن با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۷۵ و همبستگی ماده‌های آن از ۰/۳۰ تا ۰/۷۶ متغیر است.

پنج نوع روایی محتوا، همزمان، سازه، تشخیصی و عاملی برای این آزمون سنجیده شده‌است که همگی نشان‌دهنده کارایی بالای این ابزار در اندازه‌گیری شدت اضطراب می‌باشد (بک و همکاران، ۱۹۹۸).

اعتبار و روایی

این پرسش‌نامه از پایایی بالایی برخوردار است. ضریب همسانی درونی آن (ضریب آلفا) ۰/۹۲، پایایی آن با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۷۵ و همبستگی ماده‌های آن از ۰/۳۰ تا ۰/۷۶ متغیر است در پژوهش حاضر جهت تعیین ضریب پایایی آزمون از آلفای کرونباخ استفاده شد نتایج نشان داد که ضریب پایایی آن ۰/۷۶ بود این نتیجه نشان داد پرسشنامه دارای ضریب پایایی قابل قبولی است.

پنج نوع روایی محتوا، همزمان، سازه، تشخیصی و عاملی برای این آزمون سنجیده شده‌است که همگی نشان‌دهنده کارایی بالای این ابزار در اندازه‌گیری شدت اضطراب می‌باشد.

نمره‌گذاری و تفسیر نمرات

این پرسش‌نامه یک مقیاس ۲۱ ماده‌ای است که آزمودنی در هر ماده یکی از چهار گزینه که نشان‌دهنده شدت اضطراب است را انتخاب می‌کند. چهار گزینه هر سؤال در یک طیف چهار بخشی از ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. هر یک از ماده‌های آزمون یکی از علائم شایع اضطراب (علایم ذهنی، بدنی و هراس) را توصیف می‌کند. بنابراین نمره کل این پرسشنامه در دامنه‌ای از ۰ تا ۶۳ قرار می‌گیرد (بک و همکاران، ۱۹۹۸). در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که پرسشنامه مقیاس اضطراب کودکان دبستانی راهکار خوبی برای تشخیص اختلال اضطراب در کودکان است.

شیوه اجرا و پروتکل

روند اجرای پژوهش به این صورت بود که پس از تأیید پروپوزال توسط استاد راهنما و گروه جهت اجرای پژوهش از معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد معرفی نامه دریافت شد و جهت اخذ مجوز پژوهش به اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان مراجعه کرده و پرسشنامه‌ها و آزمون‌های مورد نظر مورد تأیید قرار گرفتند. سپس به آموزش و پرورش شهر سالند مراجعه کرده و پس از تأیید پرسشنامه‌ها، از بین مدارس پسرانه‌ی پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند، دو مدرسه را به روش تصادفی خوشه‌ای به عنوان نمونه معرفی کردند. با مراجعه به مدیر مدارس ذکر شده و بررسی پرسشنامه‌ها توسط مدیر و مربیان، ۴۰ نفر از دانش‌آموزان جهت انجام پژوهش معرفی شدند و در دو گروه ۲۰ نفره آزمایش و کنترل گمارده شدند، ابتدا از هر دو گروه

پیش‌آزمون گرفته شد، و سپس گروه آزمایش طی ۸ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای تدریس را بصورت داستان (محتوای درس بصورت قصه بیان شد) آموزش داده شد، در حالی که گروه کنترل هیچ گونه مداخله‌ای دریافت نکردند. و در نهایت پس از اتمام جلسات آموزشی، مجدد از هر دو گروه آزمایش و کنترل، پس‌آزمون گرفته شد. پس از بکارگیری روش تدریس داستان محور، وضعیت اضطراب، خلاقیت و هوش کلامی واحدهای پژوهش مورد سنجش قرار گرفت و با مرحله قبل از مداخله یعنی گروه کنترل مقایسه شد. لازم به ذکر است پروتکل آموزش تدریس داستان محور توسط پژوهشگر طراحی شده است و پس از تأیید استاد راهنما به اجرا گذاشته شد. گروه‌ها از هیچ نوع مداخله روانشناختی/ مشاوره‌ای در طول این دوره استفاده نمی‌کردند و آنها باید می‌توانستند جلسات پیاپی را شرکت کنند. همچنین غیبت بیش از دو جلسه آزمودنی‌ها و عدم رضایت والدین آنها باعث خروج آنها از گروه می‌شد. در روند پژوهش، اهداف آن، زمانی که صرف می‌شود، فواید احتمالی را به طور کامل و به وضوح به شرکت‌کنندگان توضیح داده شد تا تصمیم به شرکت در پژوهش بگیرند، همچنین احترام و رعایت اصول اخلاقی نسبت به شرکت‌کنندگان در طول این پژوهش رعایت شد. در این پژوهش جهت اجرای فرآیند آموزش روش تدریس داستان محور از الگوهای زیر استفاده شده است:

پروتکل آموزش روش تدریس داستان محور		
جلسه	اهداف هر جلسه	ابزار و تکنیک‌ها
اول	ارائه مفاهیم تدریس بصورت داستان (قصه)	آشنایی با گروه، تعریف داستان، اهمیت روش تدریس بصورت داستان، اجرای پیش‌آزمون
دوم	آشنایی با انواع قصه‌ها	ارائه توضیحاتی در مورد انواع قصه‌ها (قصه گویی قومی، قصه گویی مذهبی، قصه گویی نقالانه، قصه گویی تماشاخانه‌ای، قصه گویی کتابخانه‌ای و قصه گویی در اردو و پارک داده شد) * خلاصه جلسه و ارائه تمرین و نوشتن یک داستان محلی توسط دانش‌آموزان به عنوان تکلیف منزل.
سوم	آشنایی با نحوه استفاده از داستان	مرور تکلیف و دریافت بازخورد از جلسه قبل. * شناخت ویژگی‌های تدریس بصورت داستان، بیان یک داستان توسط یکی از اعضای گروه، آشنایی با نحوه استفاده دانش‌آموزان از داستان در حل مسایل زندگی * خلاصه جلسه و دادن تکلیف منزل.
چهارم	تاثیر داستان بر زندگی شخصی دانش‌آموزان	مرور تکلیف و دریافت بازخورد از جلسه قبل. / روش تدریس بصورت داستان با اسناد به تأثیرات آن نسبت به زندگی دانش‌آموزان موفق و بحث و گفت‌گو درباره ی تفاوت دو قصه، رفع اشکال احتمالی دانش‌آموزان و پاسخ به سؤالات دانش‌آموزان، بیان یک داستان توسط یکی از اعضای گروه جهت تقویت خلاقیت * انجام کارهای منزل.
پنجم	رابطه تدریس و داستان	توضیح در رابطه با تأثیر تدریس داستان محور بر هوش کلامی، شناخت موفقیت‌ها و پیشرفت‌های هریک از اعضا در نمودار. بیان یک داستان توسط یکی از اعضای گروه جهت تقویت بیان و تقویت هوش کلامی * دادن تکلیف منزل
ششم	ارائه تمرین داستان	مرور مطالب جلسه قبل با موضوع کاهش اضطراب، آشنایی اعضای گروه با روش

تدریس داستان محور و نقاط ضعف و قوت و ارائه عوامل مؤثر و بازدارنده در کاهش اضطراب. ارائه تمرین مربوط به بیان داستان توسط دانش‌آموزان در منزل به عنوان تکلیف بیرون از مدرسه .	گویی	
رفع اشکال و پاسخگویی به سوالات دانش‌آموزان در رابطه با روش‌های تدریس بصورت داستان، شایان ذکر است نمونه داستان‌های ارائه شده در حین کلاس از داستان‌های دوره‌ای کتاب درسی و محلی شهر سالند و دزفول انتخاب شدند.	مروری بر ۶ جلسه قبل	هفتم
ارائه خلاصه‌ای از جلسات قبل و نتیجه گیری ۲- اجرای پس‌آزمون و اختتامیه	اختتامیه	هشتم

روش تحلیل آماری داده‌های پژوهش

روش‌های آماری در تجزیه و تحلیل ابزارهایی هستند که به کمک آنها می‌توان اطلاعات به دست آمده از متغیرها را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. پس از جمع آوری پرسشنامه، داده‌ها کدگذاری و وارد نرم افزار SPSS می‌شود و موارد تجزیه و تحلیل می‌شوند. در این پژوهش به منظور تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی از جمله میانگین، انحراف معیار، حداقل، حداکثر و جدول فراوانی استفاده شده است. آمار استنباطی: در این پژوهش از روش‌های آماری استنباط تحلیل کوواریانس استفاده شد. همچنین برای سنجش تعیین پایایی پرسشنامه‌ها از روش آلفای کرونباخ و تنصیف استفاده خواهد گردد.

یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش

با توجه به این که در این پژوهش جهت آزمون فرضیه‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده می‌شود ابتدا باید پیش فرض‌های تحلیل کوواریانس را رعایت نمود. به این منظور از کجی (اسکیونس)^۱ و کشیدگی یا برافراشتگی (کورتیزس)^۲ آزمون لون و همگونی شیب رگرسیون استفاده می‌شود.

جدول (۱): نتایج آزمون کجی و کشیدگی توزیع نمرات جهت طبیعی بودن توزیع نمرات

کشیدگی (برافراشتگی)		کجی (چولگی)		روش آماری		
خطا استاندارد	آماره	فراوانی	خطای استاندارد	آماره	فراوانی	متغیرها
۰/۷۳	-۰/۵۶	۴۰	۰/۳۴	-۰/۲۶	۴۰	خلاقیت
۰/۷۳	-۰/۶۵	۴۰	۰/۳۴	-۰/۴۱	۴۰	هوش کلامی
۰/۷۳	-۰/۷۹	۴۰	۰/۳۴	-۰/۲۴	۴۰	اضطراب

همانطور که از یافته‌های جدول (۱) استنباط می‌شود، مقدار کجی (چولگی) و کشیدگی (برافراشتگی) تمامی متغیرهای وابسته پژوهش از ۱، کمتر می‌باشد و در حالت کلی معمولاً چنانچه چولگی و کشیدگی در بازه ی (۲، -۲) باشند داده‌ها از توزیع نرمال برخوردارند در نتیجه می‌توان گفت که توزیع متغیرهای مورد بررسی در نمونه آماری داری توزیع نرمال می‌باشد و می‌توانیم فرضیه‌های پژوهش را از طریق آزمون‌های پارامتریک (تحلیل کوواریانس) مورد آزمون قرار دهیم.

جدول (۲): نتایج آزمون لوین جهت همگنی واریانس‌ها.

سطح معناداری	DF ₂	DF ₁	مقدار آماره لوین	متغیرها
۰/۵۲	۳۸	۱	۲/۳۰	خلاقیت
۰/۵۰	۳۸	۱	۰/۴۵	هوش کلامی
۰/۷۰	۳۸	۱	۰/۱۴	اضطراب

همانطور که از یافته‌های جدول (۲) استنباط می‌شود، از آنجا که سطح معناداری به دست آمده در آزمون لوین، در اکثر متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه، بیش از مقدار ملاک $P < 0/05$ می‌باشد، در نتیجه می‌توان گفت که واریانس جمعیت

^۱ . Skewness 3

^۱ . Kurtosis 4

آماري در نمونه‌های مختلف برابر و با هم همگن و متجانس هستند و می‌توانیم فرضیه‌های پژوهش را از طریق آزمون‌های پارامتریک تحلیل کوواریانس مورد آزمون قرار دهیم.

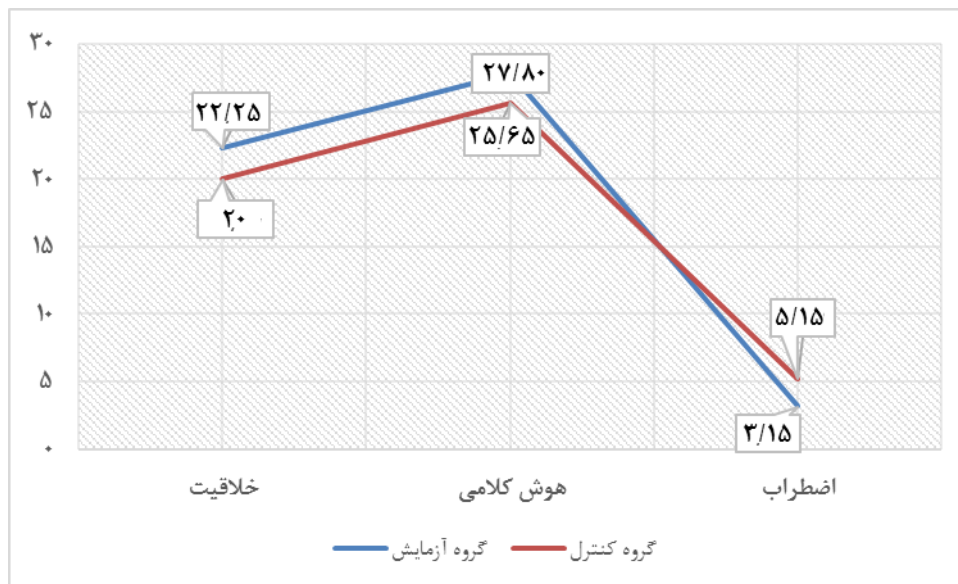
جدول (۳): نتایج آزمون همگنی شیب خط رگرسیون.

شیب خط رگرسیون	مقدار F	DF	سطح معناداری
piskhlaghyt*Group	۱/۱۰	۴۰	۰/۳۴
Group * pishhosh	۳/۲۹	۴۰	۰/۴۸
Group * pishhezterab	۱/۳۱	۴۰	۰/۲۸

با توجه به سطح معناداری بدست آمده از یافته‌های جدول (۳) نتایج نشان می‌دهند که ($P < 0/05$) است، بنابراین شواهد کافی برای رد فرض صفر آزمون (وجود اثر متقابل) بدست نیامده است چون (P Value) در اکثر متغیرها بزرگتر از $0/05$ است پس می‌پذیریم که اثر متقابل وجود ندارد و خطوط رگرسیونی یکدیگر را قطع نمی‌کنند و شیب آنها همگن است. فرضیه: روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تأثیر دارد.

جدول (۴): نتایج حاصل از مانکوا بر روی میانگین نمره‌های خلاقیت، هوش کلامی و اضطراب

شاخص	مقدار	نسبت f	درجه آزادی	سطح معنی داری	اندازه اثر	توان آزمون
اثر پیلایی	۰/۲۱	۲/۹۰	۳	۰/۰۴۹	۰/۲۱	۰/۶۴
لامبدای ویلکز	۰/۷۹	۲/۹۰	۳	۰/۰۴۹	۰/۲۱	۰/۶۴
اثر هتلینگ	۰/۲۶	۲/۹۰	۳	۰/۰۴۹	۰/۲۱	۰/۶۴
بزرگترین ریشه	۰/۲۶	۲/۹۰	۳	۰/۰۴۹	۰/۲۱	۰/۶۴

نمودار (۱): نتایج تحلیل کواریانس اثر متغیر مستقل بر نمره متغیرهای وابسته

همانگونه که در جدول (۴) مشاهده می‌شود روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند ($F=2/90$ و $P<0/049$) است که سطوح معناداری همه آزمون‌ها با کنترل پیش‌آزمون بیانگر آن هستند که بین دانش‌آموزان گروه‌های آزمایش داستان محور و کنترل حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب) تفاوت معناداری وجود دارد. میزان تأثیر ۰/۲۱ می‌باشد. به عبارت دیگر ۲۱ درصد از تفاوت‌های فردی در نمرات پس‌آزمون (تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب) در دانش‌آموزان مربوط به تأثیر روش تدریس داستان محور می‌باشد. بنابراین فرضیه صفر (H_0) رد و فرضیه اصلی پژوهش (H_1) مورد تأیید قرار می‌گیرد.

بحث و نتیجه گیری

همان گونه که در جداول بالا مشاهده شد، نتایج تحلیل کواریانس (مانکوا) نشان داد مقدار تأثیر متغیر مستقل روش تدریس داستان محور بر تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر پایه سوم مقطع ابتدایی شهر سالند ($F=2/90$ و $P<0/049$) است که سطوح معناداری همه آزمون‌ها با کنترل پیش‌آزمون بیانگر آن هستند که بین دانش‌آموزان گروه‌های آزمایش و کنترل حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (تقویت خلاقیت، هوش کلامی و کاهش اضطراب) تفاوت معناداری وجود دارد. بنابر این فرضیه صفر (H_0) رد و فرضیه اصلی پژوهش (H_1) مورد تأیید قرار می‌گیرد. نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه کلی پژوهش با نتایج پژوهش‌های کاکاوند (۱۴۰۱)، مقدسی (۱۴۰۱)، طهماسبی و احمدی (۱۴۰۰)، غلامی و پریدن (۱۴۰۰)، حقی (۱۳۹۹)، میرزایی و قمری (۱۳۹۹)، واحدی و همکاران (۱۳۹۸)، شهبازی و همکاران (۱۳۹۸) قربانی و رئیس (۱۳۹۸)، شهابی‌زاده و خواجه ایمنیان (۱۳۹۷)، راسخ و همکاران (۱۳۹۷)، امیریان مجرد (۱۳۹۷)، کریمی، مهرافزون و جعفری (۱۳۹۶)، بلتکوویچ (۲۰۲۳)، نگویان، پام و نگویان (۲۰۲۱)، کومی جانی (۲۰۲۰)، سوآن، کاف و هاس (۲۰۱۹)، سونیا و سولومون (۲۰۱۹)، یاری گراوش (۲۰۱۷) مشابه و هماهنگ است. همانگونه که نتایج آزمون فرضیه پژوهش نشان می‌دهد روش

تدریس داستان محور نسبت به روش تدریس سنتی اثر بیشتری بر خلاقیت و هوش کلامی دارد احتمالاً به این علت است که رویکرد داستان محور فقط یک روش تدریس نیست، بلکه نگاهی کاملاً متفاوت به تعلیم و تربیت است. در نگاه سنتی، به تجربه‌هایی که دانش‌آموزان با خود به کلاس درس می‌آورند، توجهی نمی‌شود، در صورتی که در رویکرد داستان محور، معلم از تجربه‌هایی داستانی و روایی که دانش‌آموزان در خارج از کلاس به دست می‌آورند، برای تدریس مطالب درسی بهره می‌برد. کودک با شنیدن قصه و داستان، صفات، اعمال و شخصیت‌های آن را خلق می‌کند. توانایی تجسم و خیال‌پردازی مبنای تصور خلاق است و به نظر می‌رسد این توانایی بر رشد شناختی کودک تأثیری مثبت دارد. برخی عقیده دارند که با قصه می‌توان میزان درک شنیداری و رشد بیانی کودکان افزایش داد. بنابراین از علاقه فراوان کودکان به قصه باید بیشترین بهره را در امر زبان آموزی و تقویت مهارت‌های زبانی تقویت تخیل و تفکر و گنجینه‌ی لغات شنیداری آنها کسب کرد. مربیان می‌توانند گاهی از کودکان بخواهند که آنها به قصه‌گویی بپردازند. در قصه‌گویی دو مهارت مهم زبان آموزی یعنی گوش کردن و سخن گفتن تمرین و تقویت می‌شود. همچنین داستان و قصه درمانی روشی غیر مستقیم برای انتقال پیام‌های مهم در مورد نحوه یادگیری رفتار سازگاران در یک زمینه اجتماعی است ابزار آموزشی و خلاق است که از طریق آن می‌توان مهارت‌های مختلفی مانند مهارت‌های اجتماعی، حل مسأله و مهارت خودآگاهی را به کودکان یاد داد. گوش کردن به یک داستان یک عنصر پویاست که کودکان در عین حال که لذت می‌برند اجازه می‌یابند که خود را در موقعیت‌های مختلف تصور کنند قصه‌ها ابزارهای آموزشی هستند، کودک از طریق تجسم شخصیت و تجربه کردن رویدادها، یک قصه را به صورت شخصی تفسیر می‌کند که می‌تواند مایه نشاط و شادابی و وسیله تأمین بهداشت روانی و درمان اضطراب‌ها و ناراحتی‌های روحی می‌باشد.

منابع و مأخذ

۱. حقی، پیمان (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش با روش قصه‌گویی بر هوش کلامی، گنجینه لغات و خلاقیت کودکان پسر مقطع ابتدایی، سومین همایش بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان، خورشیدوند، زینب؛ رحیمیان بوگر، اسحق و طالع پسند، سیاوش (۱۳۹۴). مقایسه ابعاد سرشتی-منشی شخصیت بیماران دارای اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی با افراد سالم مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران، سال بیست و یکم، شماره ۳.
۳. راسخ، اعظم؛ میرقادری، نسرین سادات؛ رحیمی، زهرا و رحیمی، فاطمه (۱۳۹۷). تأثیر قصه‌گویی بر خلاقیت دانش‌آموزان پسر مقطع اول ابتدایی شهر مرودشت همایش ملی اختلالات یادگیری و مسائل روان‌شناختی دانش‌آموزان، مرودشت.
۴. رهنما، اکبر و عبدالملکی، جمال (۱۳۹۸). بررسی رابطه‌ی هوش هیجانی و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه شاهد. اندیشه‌های نوین تربیتی، دوره ۵، شماره ۲.
۵. زمانی، آرزو؛ گلی، فاطمه و نصیری، حامد (۱۳۹۵). پرورش خلاقیت در کودکان. تهران: شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران.
۶. سورتیچی اوکرکایی، علی اصغر و رستگارپور، حسن (۱۳۹۱). رابطه آموزش هنر با رویکرد تربیت هنری و خلاقیت دانش‌آموزان پایه پنجم دبستان‌های ایران در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷. نشریه: ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره ۱، شماره ۳، ۱-۲۷.
۷. شهبازی، ساناز؛ کرامتی، هادی؛ هاشمی، هادی و کاوه، منیژه (۱۳۹۸). اثربخشی داستان‌گویی بر خلاقیت کلامی و آگاهی واج شناختی دانش‌آموزان نارساخوان نشریه ناتوانی‌های یادگیری، زمستان، شماره ۲.
۸. طهماسبی، ملوک و احمدی، سید احمد (۱۴۰۰). تأثیر قصه‌گویی بر میزان آموزش بر هوش کلامی، خلاقیت ادبیات لغاتی کودکان اصفهان. مجله تحقیقات نظام سلامت، سال ۱۷، شماره ۴، زمستان.
۹. غلامی، نسرین و پریدن، شیما (۱۴۰۰). اثربخشی قصه‌گویی با تأکید بر معنویت بر کاهش کمرویی و اضطراب و افزایش انعطاف‌پذیری تحصیلی کودکان دبستانی دو فصلنامه سواد تربیتی معلم. زمستان و پاییز، شماره ۱، دوره ۱، ۱۱۰-۱۲۴.
۱۰. قربانی، راضیه و رئیس، زهره (۱۳۹۸). تأثیر قصه‌گویی بر اضطراب مدرسه دانش‌آموزان دختر مقطع ابتدایی. فصلنامه سلامت روان کودک. سال ششم، شماره ۴ (پیاپی ۲۱، زمستان ۱۳۹۸)، ۱۶۸-۱۸۷.
۱۱. کاکاوند، آرمان (۱۴۰۱). بررسی تأثیر آموزش به شیوه قصه‌گویی بر میزان هوش کلامی و گنجینه لغات کودکان ۳ تا هفت سال شهرستان هرسین سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰. دومین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت، بندرعباس.
۱۲. گنجی، کامران؛ بهشته، نیوشا و هدایتی، فاطمه (۱۳۹۱). تأثیر آموزش خلاقیت به مادران بر افزایش خلاقیت کودکان پیش دبستانی. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره دوم، شماره ۲.
۱۳. مقدسی، رویا سادات (۱۴۰۱). تأثیر بازی درمانی و قصه‌گویی بر اضطراب کودکان تک‌والدی. فصلنامه ایده‌های نوین روانشناسی؛ ۱۴ (۱۸): ۱-۲۵.
۱۴. میرزایی، پروین و قمری، سوگل (۱۳۹۹). اثربخشی بازی گروهی، قصه‌گویی و نمایش خلاق بر کاهش اضطراب دانش‌آموزان پسر مقطع ابتدایی شهر تهران. نشریه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، دوره ۸، شماره ۲۹، (تابستان ۱۳۹۹)، ۶۹-۷۸.

۱۵. واحدی، مهدی؛ قلتاش، عباس و چرخ آبی، پریسا(۱۳۹۸). تأثیر آموزش مفاهیم علوم به شیوه قصه‌گویی بر مهارت‌های اجتماعی و هوش کلامی نوآموزان دو زبانه دوره پیش دبستانی(مقاله علمی وزارت علوم): فرهنگ مشاوره و روان درمانی، سال دهم، تابستان، شماره ۳۸.

۱۶. هومن، حیدرعلی(۱۳۸۸). مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار لیزرل. چاپ سوم، تهران: سمت.
 ۱۷. یاور، عبدالرضا؛ فاتحی، فرهاد؛ دالوند، حمید؛ ولی‌زاده، اکرم؛ مرادزاده، رحمت اله و میرحسینی، فریده السادات(۱۳۹۵). شیوع اختلالات گفتار در دانش‌آموزان مقطع دبستان شهر اراک، سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳. مجله دانشگاه علوم پزشکی اراک، ۱۹(۶): ۸۷-۹۴.

18. Beck, A.T., Epstein, N., Brown, G., & Steer, R.(1988). An inventory for measuring clinical anxiety: Psychometric properties. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 56, 893-897.
19. Bełtkiewicz, D.(2023). A New Horizon in Logopaedics: Speech Therapeutic Story– Innovative Use of a Story in the Therapy of Children Speech Impediments. *j Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 106(10), 149-1.
20. Huberty, T.J.(2010). Anxiety and Anxiety Disorders in Children: Information for Parents. National Association of School Psychologists. Indiana University
21. Kallvik, E., Lindström, E., Holmqvist, S., Lindman, J. & Simberg, S.(2015). Prevalence of hoarseness in school-aged children. *Journal of Voice*; 29(2): 260. e1-e1.6.
22. Khomjani, M.M.(2020). Effect of Digital Storytelling on Learning Motivation and Reducing Anxiety of Learners to Talk to Others in a Foreign Language A Thesis in The Department Of Education.
23. Nguyen Ngoc, Vu., Pham Thi Ngoc Lan., & Nguyen Thi Hong Lien.(2021). Using Story Retelling to Improve Young Learners' L2 Reading Comprehension. Vol. 12, No. 3 , 25-49.
24. Schwartz, C., & Waddell, Ch(2012). Treating anxiety disorders. *Journal of Children's Mental Health Research*, 6.
25. Soniya, S., & Solomon, R. J(2019). Effectiveness of Play Therapy on Anxiety among Hospitalized Preschool Children. *Asian Journal of Nursing Education and Research*,9)2(,
26. Swan, K. L., Kaff, M., & Haas, S(2019). Effectiveness of Group Play Therapy on Problematic Behaviors and Symptoms of Anxiety of Preschool Children. *The Journal for Specialists in Group Work*, 44(2), 82-98.
27. Yarigaravesh Mahya(2017), Mahya Yarigaravesh(2017) THE EFFECT OF STORY-TELLING ON THE VERBAL INTELLIGENCE OF PRE-SCHOOL CHILDREN *Indian Journal of Fundamental and Applied Life Sciences* 2013 Vol. 3(3) July-September, pp.566-68.
28. You, S., Dang, M., & Lim, S.A.(2016). Effects of student perceptions of teachers' motivational behavior on reading, English, and mathematics achievement: The mediating role of domain specific self-efficacy and intrinsic motivation. *Child & Youth Care Forum*.
29. Zacher, H.(2014). Career adaptability predicts subjective career success above and beyond personality traits and core self-evaluations. *Journal of Vocational Behavior*, 84, 21-30.

The effect of story-based teaching method on strengthening the creativity, verbal intelligence and reducing anxiety of third grade male students of Saland elementary school in the academic year of 2022-2023

---

abstract

The aim of the present research was to determine the effect of story-based teaching method on strengthening creativity, verbal intelligence and reducing anxiety of the third grade male students of Saland elementary school in the academic year of 1402-1401. The statistical population in this research includes all male students of the third grade of elementary school in Saland city, whose total number was 368. The research sample consists of two classes of 40 people (a class of 20 people as an experimental group and a class of 20 people as a control group) divided and selected by cluster random sampling. In this research, from Charles's creativity questionnaires. Lee Sheffer (1994), Wechsler's verbal intelligence (1989) and Aaron Temkin-Beck's anxiety questionnaire (1990) were used. The field research method was a semi-experimental type with a control group, and data analysis was done with SPSS version 23 software. In this research, the statistical method of analysis of covariance (manova and ancova) was used. The results obtained from covariance analysis (MANCOVA & ANCOVA) showed that the effect of story-based teaching method on strengthening creativity, verbal intelligence and reducing students' anxiety was ($F=2.90$ and $P<0.049$). which indicates that there was a significant difference between the students of the story-based experimental and control groups at least in terms of one of the dependent variables (increasing creativity, verbal intelligence and reducing anxiety). Also, the results of ANOVA analysis of covariance showed that the story-based teaching method had a significant effect on strengthening students' creativity and verbal intelligence at the level of $p<0.05$, but there was no significant effect on reducing students' anxiety.

Keywords: Story-based teaching method, Creativity, Verbal intelligence, Anxiety

---